

Til

Indenrigsminister Sophie Løhde
Skatteminister Jeppe Bruus
Landdistriktsminister Morten Dahlin
Udvalget for Landdistrikter og Øer samt
Udvalg for Småøer

Fejød d. 14. marts 2024

CO₂-afgift rammer småøernes færger hårdt

Sammenslutningen af Danske Småøer har netop indsendt vedhæftede høringssvar vedr. indfasningen af CO₂-afgifter, som vil ramme færgedriften til småøerne hårdt.

I følge Færgesekretariatet kan udgiften forventes at beløbe sig til 30% af den nuværende udgift til brændstof.

Sammenslutningen af Danske Småøer er stærkt bekymrede for, at den øgede udgift vil tvinge kommunerne til at skære i færgedriften og/eller sætte taksterne op. Begge dele er fatale for småøernes mulighed for at overleve som aktive helårssamfund.

For småøernes færger mener vi ikke, at CO₂-afgiften vil opfylde målet om at fremme den grønne omstilling. Et mål som småøerne også arbejder for. Tværtimod.

- Den øgede udgift, som CO₂-afgiften medfører, vil kun udsætte kommunernes økonomiske mulighed for at påbegynde den grønne omstilling af færgerne, fordi udgiften til færgedriften nu forøges drastisk.
- Det er ikke økonomisk muligt for kommunerne selv at finansiere hele den grønne omstilling af færgedriften.
De kommuner, der i dag arbejder med planer om grønne færger, ser allerede nu ind i omfattende besparelser på den eksisterende færgeservice for at finansiere omstillingen.
De øvrige kommuner er endnu ikke kommet i gang, og ser ind i en økonomisk uoverstigelig opgave.

Udfordringerne uddybes i vedhæftede høringssvar.

Endelig er CO₂-afgifterne i direkte modstrid med de ønsker man fra Folketingets side har om at understøtte de små ø-samfund: senest i januar i år da færgerne bl.a. blev tilført ekstra midler til indførelse af Landevejsprincippet. Udsigten til et fuldt implementeret landevejsprincip undergraves fuldstændigt med indførelsen af CO₂-afgifter på de små ø-færger fra næste år.

Med henvisning til Lissabontraktatens artikel 174¹, der påpeger, at der bør tages særligt hensyn til de vilkår, som bl.a. ikke-brofaste øer eksisterer under, mener Sammenslutningen af Danske Småøer, at småøernes færgedrift bør friholdes af CO₂-afgiften.

I stedet bør der fra statslig side arbejdes målrettet på at finde finansiering, fx via EU, der kan understøtte den grønne omstilling af færgedriften.

Med venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer

¹ <https://www.eu.dk/da/dokumenter/traktater/traktaten-euf/tredje-del/afsnit-xviii/artikel-174>

Til

Skatteministeriet

Fejøl, den 12. marts 2024

Høringsvar til forslag til

Lov om ændring af lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter, lov om afgift af naturgas og bygas m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. og forskellige andre love

Sammenslutningen af Danske Småøer finder det meget beklageligt, at vi ikke indgår på høringslisten i en sag, der har så direkte konsekvenser for færgetransporten til de små øer: færgerne er livlinen til øerne og er alfa og omega i spørgsmålet om fortsat fremtidig beboelse af de små øer. Vi håber derfor fremover at være høringsberettiget.

Sammenslutningen af Danske Småøer har følgende bemærkninger til høringen:

Vi forstår af lovforslaget, at det påtænkes at indføre en CO₂-afgift på indkøb af brændstof fra 1.1.2025, med mulighed for en gradvis indfasning over de første fire år via en refusions-/tilbagebetalingsordning. Da de små øers færger alle er under 5.000 bruttotonnage, er ingen af dem omfattet af kvoteforpligtelsen, men vil så i stedet blive mødt af den høje afgift på brændstof.

Kvoteforpligtelsen

Sammenslutningen af Danske Småøer påpeger, at det er afgørende at småøernes færger fortsat holdes ude af kvoteforpligtelsen, da denne vil pålægge færgedriften en urimelig stor og bureaukratisk byrde ift. afrapportering af CO₂ udledning og returnering af kvoter.

Om end det ikke er omfattet af indeværende lovforslag, kan vi forstå, at der arbejdes med et forslag om at sænke loftet for hvornår, man er omfattet af kvoteforpligtelsen fra 5.000 BT til 400 BT!

Af ovenstående grunde understreger Sammenslutningen af Danske Småøer, at et sådant loft ikke må omfatte småøernes færgedrift: **Vi mener at passagerbefordring til øer uden fast forbindelse til fastlandet – uanset tonnage – skal fritages for kvoteforpligtelsen. Dette skal også gælde efter 31.12.2029.**

Høj CO₂-afgift

Den umiddelbare konsekvens af indførelsen af CO₂-afgift på brændstof vil være fordyrelse af færgedriften, som i forvejen er hårdt presset af de seneste par års stigninger i brændstofpriser og pressede kommunale økonomier.

Vi frygter, at det vil blive endnu dyrere at sejle med indenrigsfærger, eller at kommunerne, der driver færgerne, som konsekvens vil beskære fartplanerne og reducere i afgang – med fatale konsekvenser for småøernes samfund.

Fra landspolitisk side har man gennem de seneste godt ti år arbejdet på og givet tilskud til at reducere færgetakster for netop at komme øsamfundene til undsætning og gøre adgangen til øerne økonomisk let tilgængelig for beboere såvel som besøgende: Landevejsprincippet og nedsatte godstakster har begge haft en god og positiv indvirkning på besøgstal såvel som på erhverv og bosætning på øerne. Men disse tiltag forekommer spildte, hvis man med den ene hånd giver et tilskud til taksnedsættelser og med den anden opkræver en CO₂-afgift!

Med henvisning til Lissabon traktatens artikel 174, der påpeger, at der bør tages særligt hensyn til de vilkår, som bl.a. ikke-brofaste øer eksisterer under, **mener Sammenslutningen af Danske Småøer derfor, at småøernes færgedrift bør friholdes fra CO₂-afgift.**

Grøn omstilling af færger

Der kan argumenteres for, at CO₂-afgiften rammer alle områder af samfundet og har det anerkendelsesværdige formål at sænke udledningen af kuldioxid m.m. – bl.a. ved at virke som incitament til omlægning fra fossilholdige drivmidler til grønne løsninger.

Men for småøernes færger frygter vi, at en CO₂-afgift kun vil udskyde tidspunktet for den grønne omstilling: Kommunerne, der er ansvarlige for færgedriften til de små øer, og særligt de økonomisk pressede kommuner, er ikke i stand til at foretage omstillingen af færgefarten indenfor perioden 2024-2030, og slet ikke før 2025.

Når kommunerne med en brændstofafgift pålægges en større udgift til færgedriften fra 2025, frygter vi, at det vil sætte den grønne omstilling yderligere tilbage, simpelthen fordi kommunerne ikke har pengene til de grønne færger. Det vil efterlade småøerne med de gamle, forurenende færger i endnu længere tid. Stik imod intentionen.

Sammenslutningen af Danske Småøer mener, at det giver mening at samle den grønne omstilling, udviklingen af el-færger og finansieringen heraf i en statslig sammenhæng, så det sikres, at alle færgeruter kommer i mål, og at ingen kommune efterlades alene med ansvaret og den store opgave, økonomisk såvel som teknologisk, at gennemføre byggeri eller retrofit af grønne færger til de 27 småøer.

En langsigtet plan for, hvornår hvilke færger kan omstilles eller bør nybygges, bør ikke være et kommunalt ansvar, men bør samles og ligge hos staten, ikke mindst finansielt. **Vi mener, det bør være en statslig opgave fx at søge EU-midler hjem til ø-færgerne.**

Vi ved af erfaring, at nedskæringer i færgeafgange er fatalt for de små øsamfund, der er fuldstændig afhængige af færgeruten. Færgeren er livlinen til resten af verden, og *alle* afgange har betydning for erhverv og bosætning. Vi finder det urimeligt, at det er de små, sårbare øsamfund, der skal bøde i denne sammenhæng. Selvfølgelig skal øernes færger også med i den grønne omstilling, men det er afgørende, at det ikke sker på bekostning af færgedriften, og man dermed som yderste konsekvens nedlægger de små øsamfund.

Vi mener, at der i stedet fra statslig side skal sættes ind med økonomisk støtte i nødvendigt omfang til omstillingen af færgedriften, så denne ikke kun er et kommunalt anliggende og ansvar.

Venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer